

Rakovnači.

Ta kraj je bil nekdanj gnezdo rokovnačev, ciganov in kontrabantarjev. Sedaj je boljše, ker žandarji, sreča za celi kraj, nas res pogostoma obiskujejo.

Platno.

Ljudje se živé od živinoreje in poljedelstva. Pozimi pa še vedno kolovrate urno sučejo ker lahko platno prodajajo. Bolj bi jim mogel skopost kakor pa gizdost in pijančevanje očitati. Kruha ne stradajo, če so tudi z ovsenim zadovoljni.

Zdrav je naš kraj.

Kolere tukaj še nikoli ni bilo in zimice (merzlice) še po imenu hribovci ne poznajo. — c.

Prijazno povabilo.

Vodstvo gluhomutnišnice v Gorici se na vse stariše in druge predpostavljene oberne, naj bi gluhe in mutaste otroke, ako bi taci revežev v svojem kraju imeli, v tisto gluhomutnišnico izrežati poslali, kjer se taki otroci najprvo Boga spoznati, dobro brati, pisati, rajtati, risati in govoriti, kakor tudi v vseh družih šolskih vednostih, nekoliko že odrašeni fantje tudi kakega rokodelstva učijo, deklice pa pod vodstvom častitih šolskih sester zraven šolskih nauk prav čedno šivati, plesti, štikati in vseh drugih ženskih opravil. Za vso tako izrejo se plača sila malo; le 130 goldinarjev na leto, namreč za učenje, živež in obleko. Šolsko leto se začne mesca novembra.

Dopisi.

Iz Maribora 2. okt. Nek gospod — ? — se v časniku „Tagespost“ 28. kimovca ljuti, da se mi podravski in pomurski Slovenci domačega vladika radujemo ter vesele čustva svetu naznanjamo. Misli v dopisu iz Maribora 24. kimovca razgrnjene niso samo moje in R. B-ve, temoč misli slovenskega naroda sploh, ki je toliko let hrepenel po domačem pastirji; tega se lahko prepriča vsaka blaga duša ne v Gradcu, ampak med našim narodom. Tudi še Vam povem, da je dosti ljudi pri onoj svetečnosti solze samega veselja točilo, Boga slavilo in hvalilo za tolik dar. Prekuhane otrobe nam oponašate velé, da še za take radosti ni doba; menda mislite, da še le tedaj naj bi se radovali, kadar bi nas železna roka sovsema obinola ter narodnost zadušila. Take opomembe si ohranite za koga druga! Dopisnik pravi: „Res je, da sekovski škofje niso vsele umeli slovenščine, vendar nikdo ne more tajiti, da ne bi vedno bili skrbeli za dušno in telesno blagost našo“. Od leta 1219 — 1853 sta med 50 škofi morebiti znala eden ali dva slovenski (le poglejte imenik); tedaj je povse krivo Vaše „ne vsele“, bolje bi se reklo, skoro nikdar, ali pa — nikdar. Kaj pa bi Gračani bili rekli dobivaje od postanka sekovske škofije same škofe, ki bi ne bili črke nemški razumeli? Ali menda ne imamo mi pod milim nebom ravno tistih pravic zato, ker smo Slovenci? Drugo je na sredi kolača sedeti in si kruh rezati, drugo umeven pastir narodu biti in za njegovo omiko skrbeti. Pastirstva, ki je ljudem nerazumljivo, še nikoli poštena duša ni zagovarjala. Mladi duhovniki so se res nabirali po našem kraju, vsaj drugih bi ne bili mogli potrebovati, pa dostikrat ste pošiljali radi najboljše našince kamo za Sokol ali na druge pretežke župe izgovarjaje se, da vsi nimajo na Slovenskem prostora. Za bistrejše bi ga že vsekdar bilo, zakaj pa bi vi ne bili z onimi zadovoljni? Vem, niso naši ljudje dajali sinov v učilnice, da bi se po nemških planinah in gorah plazili, temoč da bi svoje ljudstvo podučevali in uglajevali. Od leta 1849 je bila druga, pa za najnovejše dōbe se je vzpet sprevrglo. Velite, da se je skrbelo za dušno pastirstvo. Dajmo! kako pa more kdo vreden dušen pastir biti, ki samo toliko svoj govor zna, kolikor ga je mati kakih 12 let naučila? Komur

je mar, da uspešno deluje v Gospodovi gorici, mu je treba narodni jezik dobro znati. Kdo pa je na to gledal? Branilo se je v semenišču slovenski golčati, in v rednih postavah se nam je bralo, da ne govorimo po našem, izvlasti pri mizi ne „propter urbanitatem!“ Součenci (tudi včasih kdo drugi) so nas slovenski govoreče posmehovali, psovali: „die windischen L..... reden schon wieder in ihrer Hundesprache“. To je živa resnica kakor je Bog v nebesih. Kdo nas je branil, kdo zagovarjal? Smo li imeli našince med kanoniki? Odtod prihaja, da še dan današnji imamo duhovnikov, ki namič prav po domače brati ne vedó, ne da bi pridige pravilno spisovati in govoriti znali, kakor se Resnikovi besedi spodobi; jihove pridige se mi zdijo kor prav tečna hrana v zamazani, gnjusni in nesnažni skledi. Kdo je tega največ kriv? Ne li oni, ki so je pošiljali. Poznam nekega na pol slovenskega duhovnika, ki prišedši iz seminišča na Slovensko je spisaval pridige po nemškem, in prihajal vsak teden v mesto k svoji materi pralji, da mu je poslovenjevala, kar je on nemški spisal; odtod toliko smešnic v pridigah in oznanilih. Še le leta 1849 so si bogoslovci sami sprosili urico vsak teden, da se vadijo v slovenščini. Čigava zasluga je to? Pastirske liste ste nam pošiljali do leta 1849 nemške. Ali tako oče dela s sinovi? Ne, nikdar ne — le očuh s pasterki! — Kako pa se je za učilnice skrbelo? Res jih imamo obilo, pa kako so osnovane (kruto malo jih iznemši)? Kakor se je od zgori ukazovalo. Učenci dovršivši vsakdanjo školo ne znajo pisati nemški ne slovenski, ne razumejo knjižice najložejšega obsežka. Je li to naloga narodnih učilnic? Kdo je tega kriv? Ali ne ogledstvo in oni, ki je postavljajo? Toliko se je odonod gledalo na našo omiko. Kakošno je pripravišče v Mariboru? Piškovega oreha ni vredno? Kako je bila urejena v Gradcu skušnja za naše učnike? O naši slovnici nišče ni čmrnil; vsaki škorenj se ne dá obuti na vsako nogo. Veste li, kak ukaz je slavno ministerstvo dalo pred nekimi leti za glavne narodne učilnice gledé na slovenščino? Koliko se ga je spolnilo? Kdo je tega kriv? Se to li pravi za učilnice skrbeti? Tedaj je živa in sveta resnica, kar sem ono pisal, — res res smo v narodnih rečeh pasterki bili! — Ako so slovenski učeni možje sekovskega dela toliko za narodnost delali, da se labodski ne morejo ž njimi meriti, sledi li odtod, da je to zasluga seminiške vzgaje ali višjega vodstva? Nikdar! Zahvaliti se imajo Onemu, od kterege vsa modrost prihaja, in svoji samouki ter neopešani marljivosti. V seminišču so se drugi večkrat jim norea delali oponašaje, da se jim možgani vrtijo, ko so se brez vodnika in učnika trudili, da bi nekda svetemu svanju zadovoljili in narodu koristili. Sekolovski.

Iz Ljubljane. Ker se živinozdravilska šola v Ljubljani vsako leto konča še le mesca oktobra, bode tudi letos konecletno izpraševanje ali preskušnja v ti šoli prihodnji pondeljek, torek in sredo, to je, 17., 18. in 19. dan tega mesca in sicer dopoldne od 9. do 12. ure, popoldne pa od 3. do 5. Pervi dan bo izpraševal vodja in učnik te šole dr. Bleiweis: iz živinoreje, porodostvja, ozdravljanja notranjih boleznin, sodniškega živinoznanstva in ogledovanja mesa in klavne živine, — drugi dan gospod učnik Skale: iz raztelesovanja in telesnih opravil v zdravem stanji, iz ozdravljanja unanjih boleznin in operacij, — tretji dan dopoldne pa gosp. Fleišman: iz rastlinoznanstva, ki je živinozdravnikom potrebno. Izpraševanje je očitno in v domačem jeziku. Komur je mar zvedeti, koliko se učenci živinozdravilstva izučijo, je prijazno povabljen priti h preskušnjam. — Novo šolsko leto za šolo kovaško in živinozdravniško se začne po vseh Svetih; kdor želí v to šolo vzeti biti, naj se oglasi o vseh Svetih, kakor bo drugo pot v „Oglasniku“ povedano.